

סיכום תצפיות שימוש בתכשירים ביוסטימולנטים והשפעתם על היבול במטע-משה גלבנד

בשנים האחרונות אנו עדים לעליה בנפח השימוש בתכשירים ביוסטימולנטים במטעים בעולם בכלל ובישראל.

נעשו מס' מחקרים שהראו את היעילות של ביוסטימולנטים על הצומח החל מהגדלת נפח בית השורשים ועד העלאת יבולים ואיכות פרי. למרות הדברים האמורים, נמצא גם שההשפעה תלויה מאוד במזג האוויר באזור הגידול (לחות, קרינה וכו'), בסוג הקרקע (כולל כמות החומר האורגני שמצוי באופן טבעי בקרקע ובעיבודים שעברה) ובתדירות החלפת הגידול באזור המדובר (במקרה של גידולי שדה וירקות בעיקר).

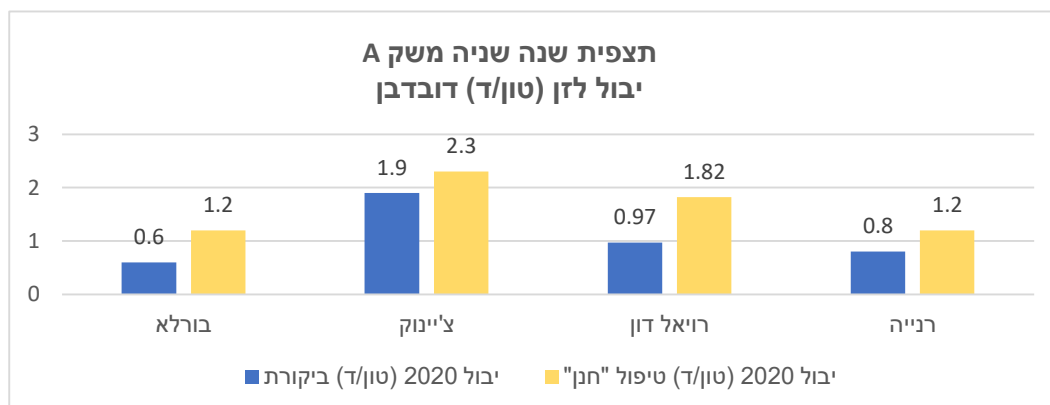
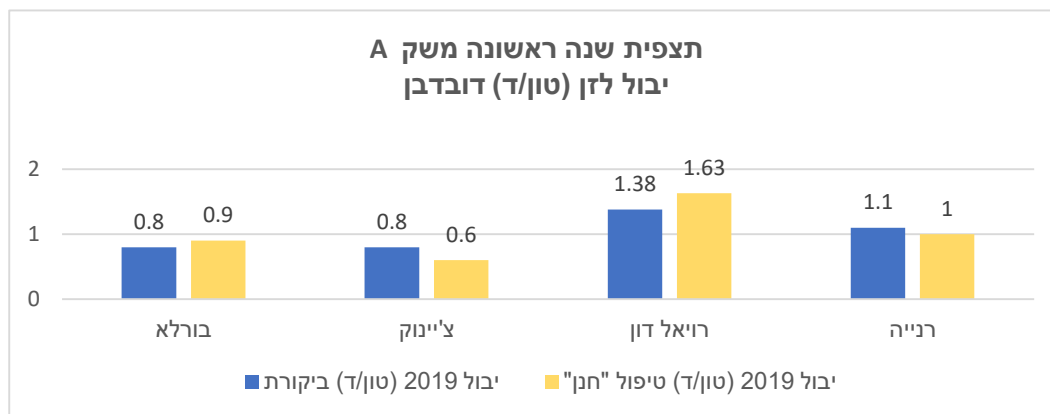
במהלך העונות האחרונות נערכו תצפיות במספר גידולים במשקים שונים בגולן, במטרה לבדוק מחקרים אלו.

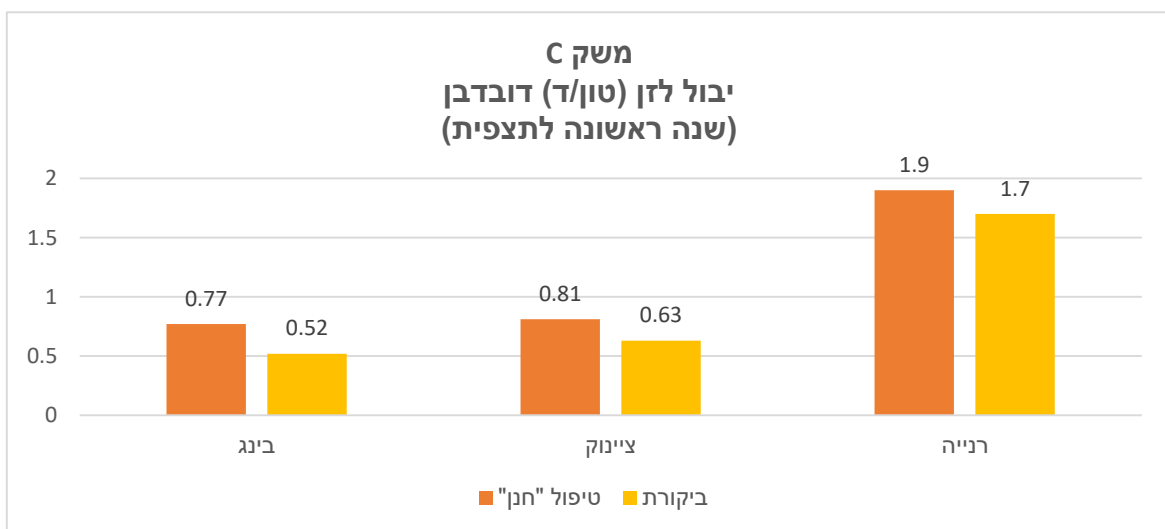
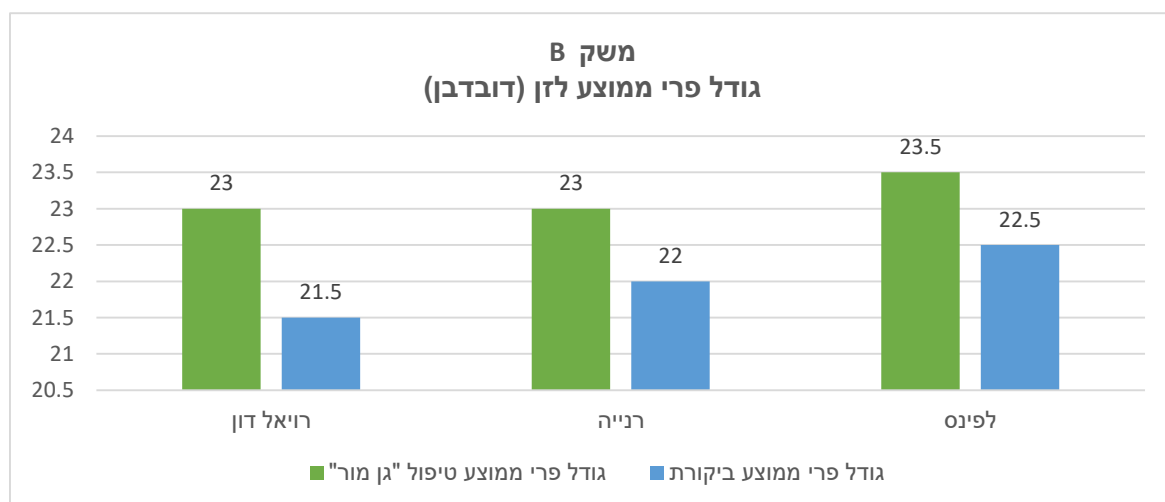
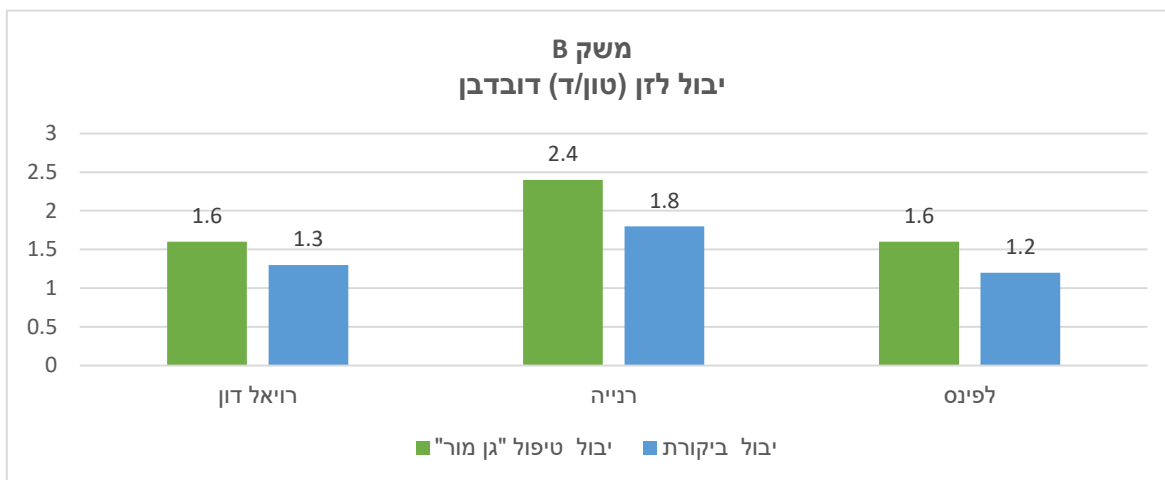
שתי החברות השכיחות ביותר בשימוש במטעים בגולן הינם "גן מור" ותכשירי ההזנה של חברת "גרין איטליה" המשווקות ע"י חנן טלמור.

בתצפיות אשר נערכו במשקים, נבחר הגידול אשר אותו משק בחר להעמיד עליו את התצפית וכן הפרוטוקול המיועד (גן מור/חנן). לכל חלקת טיפול הועמדה חלקת ביקורת- אשר לא טופלה באותם טיפולים עלוטיים. חלקות הטיפול והביקורת הופרדו בקטיפ ובמיון בבית האריזה. הפרמטר העיקרי שנבחן הינו יבול (טון/דונם) ביחס לפרוטוקול הספציפי והוא אשר יוצג בנתונים הגרפיים.

שימו לב כי חלק מהנתונים מחולקים ע"פ נתוני "שנה ראשונה לתצפית" ונתוני "שנה שניה", כאשר מדובר בחלקות בהן יישום הפרוטוקול מתרחש יותר משנה אחת.

דובדבן;

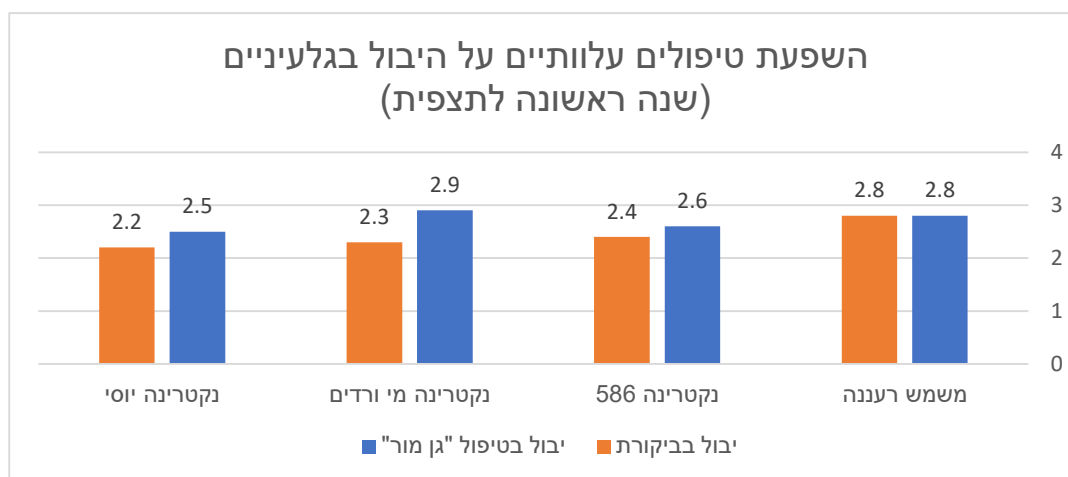

סיכום תצפית בדובדבן- השפעת השימוש בכל אחד מהפרוטוקולים המוצעים נראית משמעותית ובאופן מובהק נצפתה תוספת ליבול **בכל אחד מהזנים שנבדקו ובכל שלושת המשקים** בהם הועמדו התצפיות. הנחת היסוד בשימוש באותם תוספים לטיפול עלוותי, הינה שהשפעה מובהקת תתחיל להיראות החל משימוש שנה שניה ברציפות תחת אותו משטר טיפולים, לאחר שהגידול "נכנס לאיזון".
במשק A אכן נראה כי אמנם כבר בשנה הראשונה לתצפית היבול הממוצע לזן גדל, אך הדבר התחזק משמעותית בשנה השניה לתצפית, בה בזן בורלא לדוג' נראו הבדלים של פי 2 ביבול בחלקה המטופלת ביחס לביקורת.
כמו"כ נצפו הבדלים גם בגודל פרי (משק B) בכל אחד מהזנים המטופלים וכן במועד תחילת סבב הקטיפה הראשון, דבר אשר משמעותי מאוד בחלק מזני הדובדבן. (לא מובא בדו"ח)
תוספת העלויות של הפרוטוקולים המוצעים ע"י החברות נע בין ~100-200 ש"ח/דונם. תוספת משמעותית בהחלט, אך ביחס לתוספת ביבול וכנגזרת לכך תוספת הפדיון לדונם ע"פ תוצאות אלה משתלמת.
עדיין מוקדם להכריע מי מבין הפרוטוקולים המוצעים עדיף וישנם שיקולים נוספים (מלבד פרמטר היבול) אשר יכולים להשפיע על החלטה זו.

אפרסק-נקטרינה ומשמש;

תצפיות באפטרינה ומשמש הועמדו בצורה מסודרת על ידינו רק בעונה זו (2021) עונה מאתגרת מאוד מבחינת היבולים בגידולים אלו, הדבר התבטא החל בהתעוררות הלקויה במספר רב של זנים ובהמשך הדרך בפריחה ובחנטה. בהתייחס לנתונים המוצגים להלן, יש להביא בחשבון עובדה זו ולהביט בנתונים המספריים רק ביחס לאחוז השינוי לעומת הביקורת הלא מטופלת.
כמו"כ כפי שנכתב לגבי הדובדבן, הנתונים מוצגים ביחס לשנה ראשונה של התצפית, הנחת העבודה היא כי הבדלים משמעותיים נראה החל משנה שניה של שימוש באותם פרוטוקולים לטיפול עלוותי.

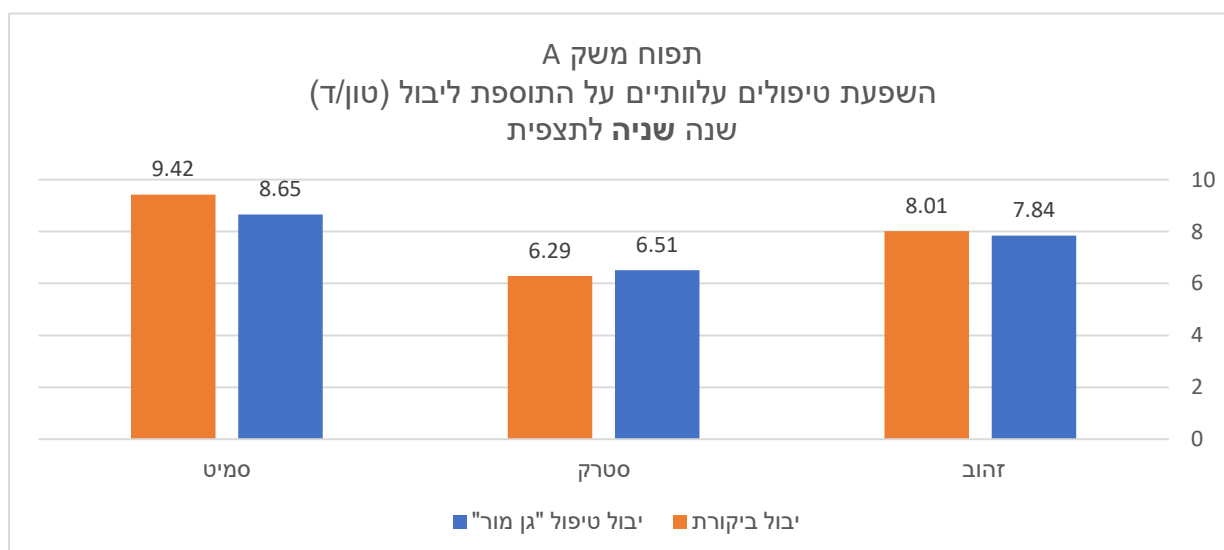
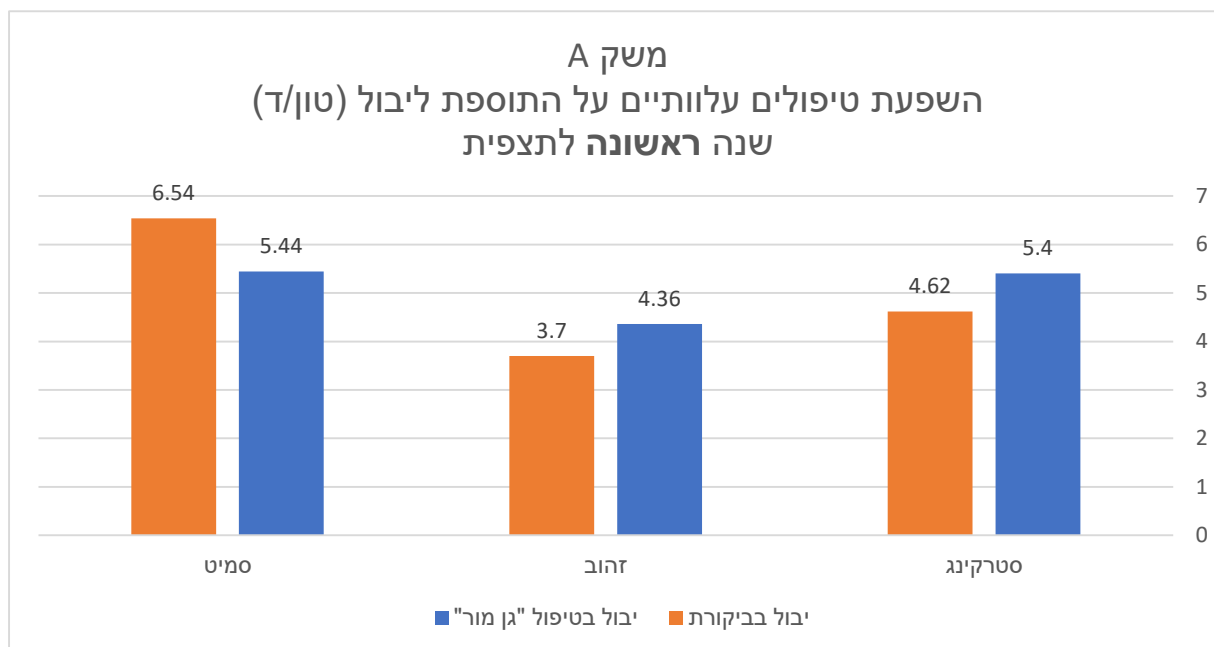

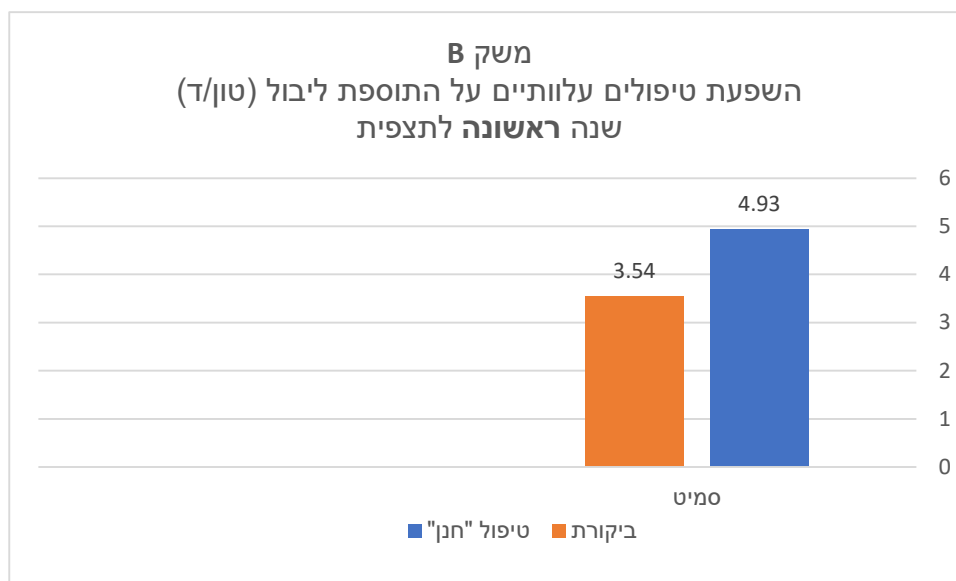

סיכום אפטרינה-משמש - בזני האפרסק נקטרינה אשר בהם הועמדו התצפיות נראתה עליה ביבול (טון/ד) בשורות המטופלות ביחס לביקורת ונראה כי ישנה היתכנות להשפעה גדולה אף יותר החל מהשנה השניה לתצפית, כפי שהנחנו בדובדבן. אמנם השינוי (באחוז) בין הטיפולים לביקורת לא מאוד גדול בניגוד למה שראינו בדובדבן, אך ביחס לעונה ספציפית זו, עליה ב-200 קג/ד הינה בעלת משמעות כלכלית רבה. במשמש לא נראה הבדל בין הטיפול לביקורת, אך גם מין זה כדאי להמשיך ולבחון החל משנה שניה ואילך.

תפוח;

נבחנו שני הפרוטוקולים המוצעים על ידי החברות המשווקות ובהיקפים גדולים בשני משקים שונים. שימו לב כי גם במקרה זה ישנה חלקה בה התצפית מתקיימת כבר שנה שניה לעומת תוצאות שנה ראשונה בלבד.

כפי שניתן לראות בתפוח, קשה מאוד לראות איזשהי חד משמעיות בתוצאות. זנים מסוימים הושפעו יותר מאחרים גם בשנה הראשונה וגם בשנה השנייה ובמקרים מסוימים נצפתה פחיתה ביבול המטופל ביחס לזה שבביקורת. נתון שהיה עקבי גם בשנה הראשונה וגם בשנה השנייה לתצפית, הוא התוספת ליבול בסטריקנג מטופל ביחס לביקורת, ומנגד יבול נמוך יותר בסמיט בחלקה המטופלת ביחס לביקורת בשתי שנות התצפית. (משק A). אך צריך לסייג נתונים אלו כל זמן שלא נבדקה מובהקות סטטיסטית.

במשק B, זו השנה הראשונה בה יושמו חומרים אלו ובסיכום נתוני החלקות ניתן לראות את התוספת ליבול בחלקה המטופלת ביחס לביקורת, כפי שמשקף מהגרף. כמובן שישנו צורך להמשיך ולבחון חלקות אלו גם בעונה הבאה ע"מ לקבל תמונה בהירה יותר על ההשפעות.